

Słowackiego Juliusza

Dzielnice: Żoliborz

Osiedla: Marymont-Potok

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1953

Opis

Juliusz Słowacki herbu Leliwa (1809-1849) - jeden z najwybitniejszych poetów i dramatopisarzy epoki romantyzmu. Przyszedł na świat w Krzemieńcu, kształcił na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wileńskiego. Od 1829 roku mieszkał w Warszawie (ul. Leszno, pałac Paca przy ul. Miodowej oraz w kamienicy przy ul. Elektorальной), pracując na stanowisku aplikanta w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu. Podczas powstania listopadowego był pracownikiem Biura Dyplomatycznego Rządu Narodowego i z jego polecenia w III 1831 roku wyjechał do Londynu. Do kraju już nigdy nie powrócił - pozostał na emigracji we Francji, dużo podróżując ze względu na stan zdrowia (gruźlica). Zwiedził Szwajcarię, Włochy, Grecję, Egipt, Palestynę i Syrię. jako literat zadebiutował anonimowo w 1830 roku powieścią bajroniczną "Hugo". Pisał dramaty (m.in. "Balladyna", "Kordian", "Fantazy", "Horsztyński", "Lilla Weneda", "Mazepa", "Sen srebrny Salomei", "Złota czaszka"), powieści poetyckie ("Jan Bielecki", "Lambro"), poematy ("Anhelli", "Beniowski", "Król-Duch", "Ojciec zadżumionych", "Podróż z Ziemi Świętej do Neapolu", "W Szwajcarii") oraz liczne wiersze (np. "Grób Agamemnona", "Testament mój", "Rozmowa z piramidami"). Zmarł w Paryżu.

Spoczywa:

Cmentarz Montmartre w Paryżu.

Upamiętnienia:

ul. Elektoralna 16/22 - głaz pamiątkowy w miejscu kamienicy, gdzie mieszkał w latach 1829-31 (odsłonięcie - 4 IX 1959).

ul. Krakowskie Przedmieście 3 - Bazylika Świętego Krzyża w Warszawie - tablica epitafijna.

pl. Bankowy 3/5 - Urząd m.st. Warszawy - tablica pamiątkowa i popiersie dłuta Janiny Leyman.

pl. Bankowy - pomnik wzniesiony w 2001 roku wg przedwojennego projektu projektu Edwarda Wittiga. Klasycyzującą figurę poety spowitą w bogatą draperię odlano w brązie na podstawie zachowanego w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie gipsowego modelu wykonanego przez artystę w 1932 z myślą o pomniku dla Lwowa.

W latach 1919-38 był patronem dzisiejszej ul. Kazimierza Karasia, do 1954.04.12 ul. Kolarska, do 1954.05.20 ulice: Mineralna, Rybnicka oraz Znana, do 1954.08.03 ul. Rozwadowska oraz odcinek ul. Roślinnej między ul. Mleczną a ul. Skrzypcową, do 1957.05.28 ul. Derwida, do 1960.05.05 ul.

Ciekawostki

Powstała z traktu biegnącego od 1820 z Marymontu w kierunku północnym, obsadzonego topolami nadwiślańskimi. Początkowo, od 1922, na całej swojej długości zwana była Marymoncką, dopiero po wojnie zmieniono część między pl. Wilsona a PKS-em Marymont na ul. Słowackiego. W latach 20 między Potocką a Żeromskiego stały XIX-wieczne domki z ogródkami. W 1930 przeprowadzono ulicą linię tramwajową. Przed samą wojną spółdzielnia Zimowe Leże zbudowała tu parę bloków z charakterystycznymi, trójkątnymi zakończeniami klatek schodowych. 1.08.1944 drużyna pchr. Zdzisława „Świdra” Sierpińskiego starła się o 13:50 z patrolem lotników niemieckich.

Stan obecny:

Nr 5/13: W czasie okupacji, w przychodni dr Aleksandra Landego dr Feliks Kanabus dokonywał potrzebnych Żydom operacji plastycznych i likwidacji skutków obrzezania. W tym domu mieszkał Damian Damięcki (ur. 1941) - popularny aktor teatralny (Tadzio w "Kurce wodnej" czy Laertes w "Hamlecie") i filmowy ("Tajemnica Enigmy", "Pręgi").

Nr 6/8: Ratusz dzielnicy Warszawa Żoliborz. Powstała ok. 1950 na siedzibę Dzielnicowej Rady Narodowej.

Bloki osiedla WSM. Powstały 1946-49 wg proj. Stanisława Brukalskiego.

Nr 16/18: „Merkury. Zbudowany jako Spółdzielczy Dom Handlowy w 1957-64 wg proj. Jacka Nowickiego. Mieszczą się tu biura WSS Społem, delikatesy oraz restauracja.

Nr 19a: Teatr Komedia: zbudowany wraz z Domem Kultury w latach 1945-52 przez Stanisława Brukalskiego.

Nr 35/43: Kamienica. W tym domu państwo Czako w czasie okupacji udzielali tu tajnych kompletów. W styczniu 1944 studenci i wykładowcy zostali aresztowani przez gestapo i rozstrzelani. Ich sąsiadem był Władysław Bartoszewski.

Nr 38/46: Kamienica. Tablica Lota. W tym budynku mieszkał Bronisław „Lot Pietraszewicz, który wraz z Plutonem Szarych Szeregów dokonał zamachu na gen. SS Kutcherę, 1.02.1944.

W podwórzu kapliczka.

Nr 45: Hala Marymoncka. Powstała w 1939 jako nowa hala targowa, jeszcze w sierpniu kończono elektronikę. Po wojnie budynek zaadaptowano na jedną z hal zajezdni autobusowej, która działała tu do końca lat 60. W 2008 wyremontowano halę, obłożono ją lustrami w miejscu dekoracji z potłuczonego szkła.

Nr 54: Szkoła Główna Służby Pożarniczej, w gmachu zbudowanym w 1930 r., wg proj. Jana Redy. W czasie wojny mieścił się tu ośrodek szkolenia konspiracyjnego, a w czasie powstania budynek broniony był przez żołnierzy zgr. Żubr. (Tablica). Strajkujący studenci w 1981 r. zostali spacyfikowani przez oddziały ZOMO. W 2004 dokonano rozbudowy szkoły od strony ul. Potockiej wg proj. Krystyny i Krzysztofa Tryboń i Marcina Baczewskiego.

~ Rogatki Marymonckie. Powstały ok. 1819 wg proj. Jakuba Kubickiego dla pobierania myta i kopytkowego. W 1949 roгатki zburzono w związku z rozszerzeniem fortyfikacji.

Data nadania nazwy: prawdopodobnie 1953.05.28. Wg archiwalnych planów zmiana nazwy z Marymonckiej (jaką nosiła od 1921.07.05) nastąpiła między 1947 a 1958 rokiem.